herpy

GEKONY

Tiger thick-toed gecko

Pachydactylus tigrinus

Niewielki, krępy gekon skalny z poprzecznymi pasami w kolorze brązowym i kremowym, przypominającymi umaszczenie tygrysa. Zamieszkuje sawanny i tereny skaliste południowej Afryki i prowadzi nocny tryb życia. Wiedza o jego hodowli jest skąpa, dlatego zalecenia opierają się na siedlisku, klimacie i gatunkach pokrewnych.

Rodzina: Gekkonidae Dawna nazwa: *Pachydactylus capensis tigrinus; Pachydactylus capensis rhodesianus*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**9-11 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**5-10 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny i skalny**
Środowisko	**Sawanna i tereny skaliste**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**40 × 30 × 30 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**24-28 °C**
Miejsce wygrzewania	**30-33 °C**
Temperatura w nocy	**18-22 °C**
Wilgotność	**30-50%**
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo lub w parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Wielkość zniesienia	**1-2 jaj**
Inkubacja	**55-75 dni** przy 26-30 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
Załącznik unijny	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Pachydactylus tigrinus to mały, zwarty gekon z rodzaju *Pachydactylus*. Ciało jest krępe, głowa szeroka, a palce krótkie i grube. Ubarwienie tworzą ciemnobrązowe poprzeczne pasy na jaśniejszym tle w odcieniach brązu i kremu i to od niego gatunek wziął nazwę: *tigrinus* pochodzi od łacińskiego *tigris*, tygrys. Zwierzę mierzy około 9-11 cm łącznie z ogonem.

Gatunek został opisany w 1921 roku przez Van Dama jako odmiana *Pachydactylus capensis* i przez pewien czas traktowano go jako jego podgatunek. Obecnie uznaje się go za odrębny gatunek. Nie istnieje ustalona nazwa zwyczajowa.

Hodowla w niewoli jest opisana jedynie szczątkowo. Gatunek jest jajorodny, a we wszystkich temperaturach, w których jaja mogą się rozwijać, wykluwa się znacznie więcej samic niż samców. Dane dotyczące długości życia, dojrzałości płciowej i wielkości zniesienia nie są udokumentowane i zostały tu zapożyczone od blisko spokrewnionych gatunków z rodzaju *Pachydactylus*.

Występowanie i środowisko

Gatunek występuje w południowej Afryce: w Zimbabwe, na północy Republiki Południowej Afryki (dawny Północny Transwal, obecnie Limpopo), we wschodniej Botswanie i w zachodnim Mozambiku. Miejscem typowym jest Blinkwater nad rzeką Brak River w dystrykcie Zoutpansberg na północy RPA.

Na Czerwonej liście IUCN gatunek ma status najmniejszej troski.

> **Naturalny zasięg:** Zimbabwe, Republika Południowej Afryki, Botswana i Mozambik.

ŚRODOWISKO

Gatunek zamieszkuje otwartą sawannę i zarośla z wychodniami skalnymi, rumowiskami kamieni i drzewami. W ciągu dnia kryje się w szczelinach skalnych, pod luźną korą i za odstającymi płatami skały, a wychodzi po zapadnięciu zmroku.

Klimat jest subtropikalny, z gorącymi, deszczowymi latami i suchymi, chłodniejszymi zimami. Gekon unika dziennego słońca i pozostaje w kryjówce. Ciepłe dni, chłodniejsze noce i sucha zima to wzorzec, który terrarium powinno odtwarzać.

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Pachydactylus tigrinus* jest skąpa. Zalecenia opierają się na siedlisku i klimacie oraz na lepiej poznanych krewniakach z tej samej części Afryki, zwłaszcza na *Chondrodactylus turneri*, który żyje na tym samym obszarze i ma podobne wymagania, ale dorasta do znacznie większych rozmiarów.

Parę można trzymać w terrarium o wymiarach co najmniej 40 × 30 × 30 cm (długość × szerokość × wysokość), a większe jest lepsze. Urządź je z tylną ścianą z korka lub kamienia, płaskimi kawałkami skał i kory, tak aby zwierzę mogło wciskać się w wąskie szczeliny. Podłoże powinno być suche: piaszczysta ziemia lub piasek w warstwie 3-5 cm. Ciężkie kamienie muszą stać bezpośrednio na dnie, żeby nie mogły się osunąć. Zapewnij kilka kryjówek, zarówno w ciepłej, jak i w chłodnej części.

Terrarium musi być dobrze wentylowane, a pokrywa szczelnie domknięta, bo gekon jest szybki i wspina się po skałach i tylnej ścianie.

TEMPERATURA

W dzień temperatura powinna wynosić 24-28 °C, a pod lampą grzewczą lub na kamieniu pod lampą 30-33 °C. W nocy temperatura powinna spadać do 18-22 °C. Zawsze musi być dostępna chłodna strefa, żeby zwierzę mogło wybierać. Wartości te zapożyczono od gatunków pokrewnych z tego samego klimatu.

Zimowa przerwa w nieco chłodniejszych i suchszych warunkach, przy około 15-18 °C w nocy, odpowiada klimatowi gatunku, ale nie udokumentowano, czy jest ona konieczna do pobudzenia rozrodu.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Gatunek zamieszkuje tereny suche lub półsuche. Utrzymuj wilgotność powietrza na poziomie około 30-50 % i od czasu do czasu wieczorem lekko zraszaj tylną ścianę, aby zwierzę mogło pić krople. Podłoże powinno w ciągu dnia ponownie wyschnąć. Mała, wilgotna kryjówka (pojemnik z lekko wilgotnym mchem lub wermikulitem) pomaga przy linieniu.

Zawsze trzymaj w terrarium płytką miskę ze świeżą wodą.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

OŚWIETLENIE I UVB

Gatunek prowadzi nocny tryb życia i w ciągu dnia przebywa w kryjówce. UVB nie jest więc niezbędne, jeśli pokarm jest obsypywany wapniem z D3. Jeśli stosujesz UVB, powinna to być słaba świetlówka (strefa Fergusona 1) nad częścią terrarium, tak aby zwierzę mogło schronić się w cieniu. Światło pali się 12 godzin na dobę, a noc musi być ciemna.

Czytaj więcej: Światło i UVB Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ŻYWIENIE

Pachydactylus tigrinus żywi się owadami. Świerszcze, małe karaczany dubia, mączniki i szarańcza o odpowiedniej wielkości stanowią dobrą podstawę diety. Ofiara powinna być mniejsza niż odległość między oczami zwierzęcia. Dorosłe osobniki karm dwa-trzy razy w tygodniu, młode częściej.

Lekko obsypuj pokarm wapniem i regularnie podawaj wapń z D3, zwłaszcza jeśli nie stosujesz UVB. Po karmieniu usuń niezjedzone żywe owady.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Gekon jest płochliwy i szybki, lepiej nadaje się do obserwacji niż do brania na ręce. Nigdy nie chwytaj go za ogon, który może zostać odrzucony.

Życie społeczne tego gatunku nie jest udokumentowane. Trzymaj zwierzęta pojedynczo lub w parach w przestronnym terrarium z wieloma kryjówkami i rozdziel je w przypadku przeganiania, gryzienia lub gdy któreś unika pokarmu. Należy unikać trzymania kilku samców razem.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Dojrzałość płciowa i różnice płciowe nie są szczegółowo udokumentowane u tego gatunku. U gatunków z rodzaju *Pachydactylus* samce mają zwykle powiększone łuski lub pory oraz grubszą nasadę ogona, ale płeć należy sprawdzić u dorosłych osobników, zanim połączysz parę. Wiek osiągania dojrzałości płciowej nie jest udokumentowany.

GODY I KOPULACJA

Zachowania godowe nie są udokumentowane u tego gatunku. U gatunków pokrewnych kopulacje zaczynają się zwykle po chłodnej, suchej przerwie zimowej, gdy temperatura zostaje ponownie podniesiona. Łącz parę tylko wtedy, gdy oba zwierzęta są w pełni wyrośnięte i dobrze odżywione, i obserwuj, czy samica nie jest przeganiana.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Gatunek jest jajorodny. Zniesienia są małe, zwykle po 1-2 jaja, a liczba ta została zapożyczona od gatunków pokrewnych. Liczba zniesień w sezonie nie jest udokumentowana. Zapewnij samicy mały pojemnik z wilgotnym piaskiem lub wermikulitem jako miejsce do składania jaj i podawaj jej dodatkowy wapń i pokarm, gdy nosi jaja.

INKUBACJA

Jaja mają twardą skorupkę. Przenoś je jak najmniej i nie obracaj ich. Inkubuj je w temperaturze 26-30 °C w wilgotnym powietrzu. Czas do wyklucia nie jest udokumentowany dla tego gatunku; u gatunków pokrewnych wynosi 50-75 dni, a tutaj przyjęto 55-75 dni. Płeć zależy od temperatury, ale we wszystkich temperaturach, w których jaja się wykluwają, zdecydowana większość młodych to samice. Nie ma więc temperatury, która dawałaby przewagę samców.

ODCHÓW MŁODYCH

Młode potrzebują najmniejszych owadów: świeżo wyklutych świerszczy i małych skoczogonków. Trzymaj je pojedynczo lub w małych grupach z kryjówkami, lekkim zraszaniem i wapniem w pokarmie. Wielkość przy wykluciu i tempo wzrostu nie są udokumentowane dla tego gatunku. Regularnie waż i mierz młode, aby śledzić ich rozwój.

Zdrowie i częste błędy

Brak wiedzy o chorobach specyficznych dla *Pachydactylus tigrinus*. Typowe błędy w hodowli gekonów z suchych siedlisk to:

- Zbyt duża wilgotność. Mokre podłoże prowadzi do pleśni, problemów ze skórą i infekcji dróg oddechowych.
- Niedobór wapnia (metaboliczna choroba kości), zwłaszcza u młodych zwierząt i samic rozpłodowych. Stosuj wapń i D3.
- Przyklejone resztki wylinki na palcach i końcu ogona. Zapewnij lekko wilgotną kryjówkę i ostrożnie usuń resztki.
- Utracone ogony. Ogon odrasta, ale nigdy nie odzyskuje pierwotnego kształtu.

Zwróć się do weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli zwierzę traci na wadze, nie je przez kilka tygodni lub jest osłabione.

Czytaj więcej: Typowe choroby i objawy choroby

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.